

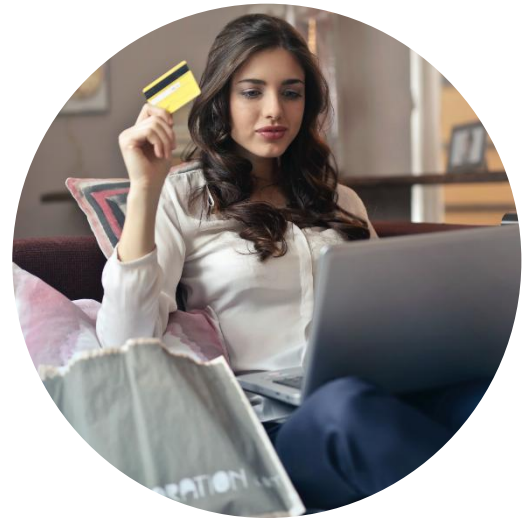
Docentenhandleiding Module Bank & geldzaken - les 1

Inleiding

In deze module verken je samen met je leerlingen verschillende aspecten van bank- en geldzaken. Hierbij worden klassikale onderdelen afgewisseld met online oefen-opdrachten die individueel of in tweetallen kunnen worden gemaakt.

In de eerste les maken leerlingen kennis met verschillende diensten van de bank, ontdekken ze wat er financieel verandert als ze 18 jaar worden en kunnen ze verschillende vormen van bankfraude herkennen. In de tweede les is er aandacht voor verschillende online betaalmethodes en leren leerlingen hoe ze een nep webshop kunnen herkennen. Ook ontdekken ze wat de gevolgen kunnen zijn van lenen en rood staan.

In deze docentenhandleiding vind je alles wat je nodig hebt om de lessen te geven. De online digibordpresentaties ondersteunen je bij de lessen en leiden je er doorheen. Bij iedere slide van de digibordpresentatie vind je in deze docentenhandleiding een toelichting met daarin antwoorden op de quizvragen, extra informatie en mogelijke vragen die je aan de leerlingen kunt stellen.

Doelgroep

Bovenbouw havo/vwo-leerlingen

Duur

De module bestaat uit twee lessen van ieder ongeveer 45 minuten.

Vorbereiding

- Neem de docentenhandleiding en de online digibordpresentatie door en bekijk de online oefenopdrachten.
- Onderzoek welke lokale hulpplekken er binnen jullie school en gemeente zijn om jongeren te ondersteunen bij het regelen van hun digitale bankzaken.

Leerdoelen

Doe je digiding! werkt aan de onderstaande algemene leerdoelen:

- Vergroten van kennis van de (overheids)wereld
- Vergroten van digitale geletterdheid: informatievaardigheden en mediawijsheid
- Vergroten van financiële vaardigheden
- Vergroten van woordenschat

Leerdoelen les 1

- De leerling kan benoemen voor welke diensten je bij de bank terecht kunt.
- De leerling kan uitleggen wat er financieel verandert als je 18 jaar wordt.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.

Leerdoelen les 2

- De leerling kan de werking van verschillende betaalmethodes benoemen.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met een nep-webshop te maken hebt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen (kunnen) zijn van het afsluiten van een abonnement of lening.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van Stichting BKR is.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden.

Kennischeck

Iedere les kan worden afgesloten met een kant- en klare online kennischeck, aangeboden via Microsoft Forms. Je kunt de kennisquiz in je eigen account dupliceren om vervolgens zelf met je leerlingen te delen en de resultaten van de klas achteraf te bekijken.

Lesbeschrijving les 1

Klaarzetten

- Digibord met [digibordpresentatie les 1](#)
- [Online oefenopdrachten les 1](#)
- Computers voor de leerlingen
- Deze docentenhandleiding (geprint)
- Post-its voor de gouden geldtip
- [Kennischek les 1 \(Jij & de bank\)](#) (gedupliceerd in eigen account via Microsoft Forms)

Opbouw

- Introductie (klassikaal)
- Jij & de bank (klassikaal)
- Aan de slag! - online oefenopdrachten (individueel of in tweetallen)
- 18! En dan? (klassikaal)
- Afsluiting (klassikaal), met eventueel Kennischek les 1 (individueel)

Duur

+/- 45 minuten

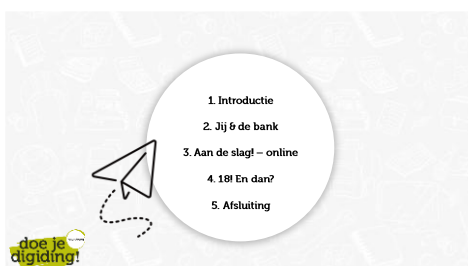
Leerdoelen

- De leerling kan benoemen voor welke diensten je bij de bank terecht kunt.
- De leerling kan uitleggen wat er financieel verandert als je 18 jaar wordt.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.

De les in stappen

Open de [digibordpresentatie](#) en introduceer de les. Vertel dat jullie vandaag aan de slag gaan met de eerste les van de module Bank & geldzaken: Jij & de bank.

Vertel dat de les uit vijf delen bestaat.

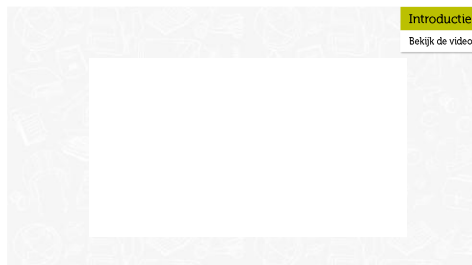
Waar denken de leerlingen aan bij 'Bank en geldzaken?' Stel een paar activerende vragen:

- Waar geef jij het meeste geld aan uit?
- Heb jij wel eens een nepbericht van de bank ontvangen?
- Hoe vaak check jij je saldo?
- Hoeveel spaar jij per maand?
- Wat was jouw laatste grote aankoop?

Vertel wat de leerlingen gaan leren in deze les.

- Wat kan ik regelen bij de bank?
- Hoe herken ik bankfraude?
- Wat verandert er financieel als ik 18 ben?
- Waar kan ik terecht als ik slachtoffer ben van bankfraude?

Bekijk klassikaal de animatie. Vraag aan de leerlingen: Hoe zorg jij ervoor dat je je bankzaken goed regelt?

Vertel dat jullie een korte quiz gaan doen die bestaat uit tien waar/niet waar-vragen. Hoe is het gesteld met de kennis van de leerlingen over bank- en geldzaken? Steek je hand op als je denkt dat het waar is en steek je hand niet op als je denkt dat het niet waar is.

Antwoord: waar
(bron: Nibud)

Vraag 2

Waar of niet waar?

50 procent van de 8-jarigen ontvangt zijn zakgeld (deels) digitaal.

doe je digiding!

Antwoord: waar.
(bron: Nibud)

Vraag 3

Waar of niet waar?

Jongeren onder de 18 kunnen zonder toestemming van hun ouders een betaalrekening openen.

doe je digiding!

Antwoord: niet waar

Je moet minimaal 18 jaar zijn om zonder toestemming van je ouders een eigen betaalrekening te openen

Vraag 4

Waar of niet waar?

Jongeren geven gemiddeld het meeste geld uit aan kleding.

doe je digiding!

Antwoord: niet waar

Jongeren geven gemiddeld het meeste geld uit aan eten, snoep en drinken
(bron: Nibud).

Vraag 5

Waar of niet waar?

Vanaf 18 jaar mag je rood staan bij de bank.

doe je digiding!

Antwoord: waar

Vraag 6

Waar of niet waar?

55 procent van de jongeren komt regelmatig geld tekort.

doe je digiding!

Antwoord: waar

(bron: Nibud)

Vraag 7

Waar of niet waar?

Een geldezel is iemand die zijn bankrekening laat gebruiken om crimineel geld op te laten storten.

doe je digiding!

Antwoord: waar

Vraag 8

Waar of niet waar?

Fraude waarbij criminelen mensen opbellen en zich voordoen als een bankmedewerker noem je Phishing.

doe je digiding!

Antwoord: niet waar

Deze vorm van fraude noem je Spoofing.

Vraag 9

Waar is niet waar?

Jaarlijks wordt ongeveer 9 procent van de Nederlanders slachtoffer van online oplichting en fraude.

doe je digiding!

Antwoord: waar
(bron: CBS)

Vraag 10

Jij & de bank

Waar of niet waar?

85 procent van de scholieren checkt hun banksaldo minimaal één keer per week.

doe je digiding!

Antwoord: niet waar

Ruim de helft van de scholieren checkt hun banksaldo minimaal één keer per week.
(bron: Nibud)

Aan de slag!

Ga naar:
havovwo.doejedigiding.nl/bank-les1

Aan de slag!

doe je digiding!

Vertel de leerlingen dat ze in het volgende onderdeel aan de slag gaan met online oefenopdrachten. Vraag de leerlingen om naar havovwo.doejedigiding.nl/bank-les1 te gaan. Ze hoeven **niet** in te loggen. Leerlingen gaan individueel of in tweetallen aan de slag met de online opdrachten. Loop tijdens dit onderdeel door de klas om eventuele vragen te beantwoorden.

Aan de slag!

Wat vind jij belangrijk bij een bank?

Met welke vorm van bankfraude heb jij wel eens te maken gehad?

Wat verandert er financieel als je 18 jaar bent?

Wat zijn de risico's voor een geldezel?

doe je digiding!

Blik samen met de leerlingen terug op de online oefenopdrachten. Bespreek enkele vragen uit de online opdrachten. Bijvoorbeeld:

- Wat vind jij belangrijk bij een bank?
- Met welke vorm van bankfraude heb jij wel eens te maken gehad?
- Wat zijn de risico's voor een geldezel?

- Wat verandert er financieel als je 18 jaar bent? Denk hierbij aan rood staan, zelfverantwoordelijk voor geldzaken, je mag leningen/abbonementen afsluiten, jongerenrekening wordt studentenrekening of betaalrekening, je ouders hebben geen toegang meer tot jouw bankrekening, je bent zelf verantwoordelijk voor schulden.

Bekijk met de klas de video van Wijzer in geldzaken. Jongeren vertellen hierin wat er voor hen financieel verandert als ze 18 jaar zijn.

Verdeel de klas in een groep 'voor' en een groep 'tegen' en debatteer over de stelling:

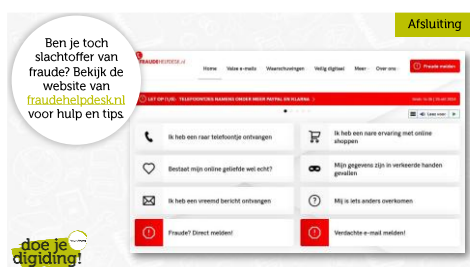
'18-jarigen zijn oud genoeg om hun eigen bankzaken te regelen zonder toezicht van ouders.'

Geef iedereen een post-it en laat iedere leerling zijn/haar gouden geldtip opschrijven. Plak alle briefjes op een muur en laat de groep raden van wie welke post-it is.

Bekijk de checklist 'Online fraude' op digidingen-desk.nl. Je kunt de checklist vooraf downloaden en printen om mee te geven aan de leerlingen.

Laat de website fraudehelpdesk.nl zien. Op deze website vind je hulp en tips voor slachtoffers van verschillende soorten fraude.

Iedere les kan worden afgesloten met een kant- en klare online kennischeck, aangeboden via Microsoft Forms. Je kunt de kennisquiz dupliceren om vervolgens zelf met je leerlingen te delen en de resultaten van de klas achteraf te bekijken.

[Ga naar kennischeck les 1 \(Jij & de bank\)](#)

Bespreek kort wat jullie in deze les hebben geleerd:

- Wat kan ik regelen bij de bank?
- Hoe herken ik bankfraude?
- Wat verandert er financieel als ik 18 jaar ben?
- Waar kan ik terecht als ik slachtoffer ben van bankfraude?

Sluit de les af en vertel dat jullie in de volgende les aan de slag gaan met het onderwerp online shoppen & lenen.

Tip

Ken je de **kletskaarten** van Digidingen-desk al? Hiermee ga je aan de hand van vragen, stellingen en dilemma's met elkaar in gesprek over de digitale overheid. Gebruik de kletskaarten in de (mentor)les of geef ze mee aan ouders tijdens een ouderbijeenkomst.

Vraag de kletskaarten gratis aan via digidingen-desk.nl/kletskaarten

